

Boekbespreking

Volgens de tekst op de achterflap van het boekje *Kop of Munt* door Wouter Schuurman en Hans de Kluiver denken men bij het woord kansrekening aan oude wiskundeleraars en aan vazen met rode en witte ballen. Bovendien zou ik, nog steeds volgens de tekst op de achterflap, mijn huis niet op de juiste wijze hebben kunnen financieren zonder kansrekening. Tenslotte zou het boekje een 'ideale handleiding' zijn om de vele keuzes van alledag afgewogen te beoordelen.

Ik moet bekennen dat ik de eerste twee beweringen niet onderschrijf, en van de derde bewering kan ik alleen maar zeggen dat zelfs een hoogleraar kansrekening zijn dagelijkse keuzes niet of nauwelijks met kansrekening beoordeelt. Reden genoeg dus om het boekje met enige scepsis tegemoet te treden.

In eerste instantie werd mijn vrees bewaarheid. In het inleidende hoofdstukje 'Wat is kans?' wordt het kansbegrip op een wel heel vreemde manier geïntroduceerd. Wat moet een geïnteresseerde leek met de zin 'Een waarschijnlijkheidselement van de uitkomstenverzameling is dan een zone van oneindig kleine afmeting'? Ik begrijp dat niet, vrees ik. De inleiding is ook veel te moeilijk, met direct allerlei formules waar echt wel wat wiskundige scholing voor nodig is om die te begrijpen. Jammer, misschien schrikt dit potentiële lezers af.

Maar goed, als je daar eenmaal doorheen bent, dan volgt er toch een alleraardigste opsomming van de meest uiteenlopende problemen die iets met kansrekening te maken hebben. Klassieke problemen, originele problemen, of klassieke problemen in een leuk nieuw jasje, zoals het

probleem over de onbetrouwbaarheid van een leugendetector. De uitleg bij de problemen is doorgaans helder, maar ondanks dat ben ik toch bang dat het boekje niet zo laagdrempelig is als de auteurs willen doen geloven. Ik denk dat mijn eerstejaars studenten wiskunde het af en toe knap lasig zullen vinden. Ook de uitwerking van de problemen laat soms wat te wensen over. In opgave 12 bijvoorbeeld wordt een probleem besproken waarin ballen op een bepaalde manier verdeeld moeten worden over twee zakken. Bij de uitwerking staat dan alleen het antwoord, maar niet waarom dat zo is.

Het boekje is een prima bron voor inspiratie, zowel voor docent als student. Het probleem van de zeiler en de vuurtorens bijvoorbeeld is een mooi voorbeeld van hoe een ingewikkeld lijkend probleem uiteindelijk makkelijk blijkt te zijn, als je er op de juiste manier tegenaan kijkt.

Al met al een nuttig, leerzaam en vermakelijk boekje. Het zou alleen misschien beter geweest zijn als de auteurs bij hun doelstelling, inleiding en flapteksten iets bescheidener hadden ingezet.

Ronald Meester

Titel: *Kop of munt: kansrekening in het dagelijks leven*

Auteurs: Wouter Schuurman & Hans de Kluiver

Uitgever: Amsterdam: Prometheus Groep

ISBN 90-351 2278 X

Prijs: f 31,95

Cursus Cryptografie

De Faculteit der Exacte Wetenschappen van de Vrije Universiteit organiseert in februari en maart 2002 een cursus Cryptografie. De cursus is bedoeld voor leerlingen uit 5 en 6 vwo die belangstelling hebben voor het vakgebied wiskunde. Centraal staat de rol van de wiskunde in de moderne informatietechnologie. Hoe verstuur je e-mail zonder dat die voor onbevoegden leesbaar is? Welke wiskunde heb je nodig om een geheime code te kraken? Uw leerlingen ontdekken in zes lessen zelf de antwoorden op dit soort vragen. U bent zelf ook van harte welkom. De lessen vinden plaats op de Faculteit der Exacte

Wetenschappen van de Vrije Universiteit Amsterdam. Er zijn zes bijeenkomsten in februari en maart 2002 op vrijdagmiddag van 15.30-18.00 uur. De data zijn: 8 en 15 februari en 1, 8, 15 en 22 maart.

Meer informatie?

Nadere inlichtingen en aanmelding:

www.few.vu.nl/cursuscryptografie of tel. 020-4447517

e-mail: vpr@few.vu.nl

Rene Swarttouw, docent Masterclass Wiskunde
telefoon: 020- 4447787 of e-mail: rene@cs.vu.nl